

Warszawa, dn. 23.08 2023 r.

Pan Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

Jako przedstawiciele organizacji tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego apelujemy do Pana Prezydenta o niepodpisywanie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego to unikatowa na skalę europejską i światową platforma współdziałania tych dwóch odrębnych władz publicznych (rządu i samorządu terytorialnego) w ramach władzy wykonawczej. Jest to też – od początku swojego istnienia – instrument dialogu pomiędzy rządem i przedstawicielami środowiska samorządowego. Być może intencją autorów uchwalonej dnia 13 lipca 2023 r. nowelizacji ustawy o Komisji Wspólnej było poszerzenie składu KWRiST po stronie samorządowej w celu zwiększenia dialogu społecznego, jednak nowelizacja, w kształcie uchwalonym przez Sejm niesie ze sobą wiele zagrożeń, w szczególności dla równości stron: rządowej i samorządowej Komisji.

Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, że przepisy nowelizacji są niedopracowane, nieprecyzyjne, a przez to budzą wątpliwości interpretacyjne. Ich skutkiem może być w dużym stopniu dowolne kształtowanie składu strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego przez stronę rządową. Innymi słowy mówiąc, strona rządowa komisji będzie miała wpływ na to, z jakimi organizacjami samorządowymi będzie uzgadniać projekty aktów prawnych mających znaczenie dla jednostek samorządu terytorialnego. Rozwiązanie to może doprowadzić w konsekwencji do obniżenia jakości legislacji.

Taki skutek, w ocenie strony samorządowej, mogą mieć m.in. te przepisy nowelizacji, które wprowadzają podstawę prawną do wyznaczania przedstawicieli w KWRiST przez ogólnopolską organizację reprezentującą wszystkie kategorie jednostek samorządu terytorialnego bez jednoczesnego zmodyfikowania kryteriów, które muszą spełniać organizacje uprawnione do wyznaczania swoich przedstawicieli w Komisji Wspólnej tak, aby były one adekwatne do struktury organizacji (art. 5 ust. 2 ustawy o KWRST). A także przepisy określające tryb wyboru organizacji, jeżeli dwie lub więcej organizacji będzie spełniało kryteria ustawowe uprawniające do wyznaczania przedstawicieli do Komisji Wspólnej (art. 6 ust. 3 ustawy o KWRST). Istotnym brakiem nowelizacji jest również nieokreślenie w jej przepisach terminu, w którym strona rządowa ma wyznaczyć swoich dodatkowych, czterech przedstawicieli do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (niewyznaczenie przedstawicieli strony rządowej skutkować będzie naruszeniem art. 4 ust. 1 ustawy o KWRiST, który zobowiązuje do zachowania równej liczby przedstawicieli strony rządowej i samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zwracamy też uwagę, że wszystkie ogólnopolskie organizacje samorządowe wchodzące obecnie w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego posiadają osobowość prawną, a ich członkami są (bezpośrednio) gminy (miasta,) powiaty lub województwa. Osobowości prawnej nie posiada z kolei Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych – kooperacja regionalnych

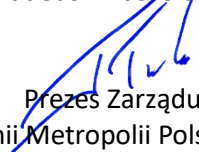
organizacji samorządowych. Członkami OPOS-u jednostki samorządu terytorialnego nie są też bezpośrednio, a jedynie pośrednio.

Wszystkie te wymienione niedopracowania i błędy uchwalonej 13 lipca 2023 r. nowelizacji ustawy o KWRiST są przede wszystkim efektem pośpiesznej legislacji. Dążenia, aby za wszelką cenę ustawa w projektowanym kształcie została uchwalona jeszcze przed końcem bieżącej, IX kadencji Sejmu i w przeddzień końca kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego. Dążenie do jak najszybszego przyjęcia w zaproponowanym przez projektodawców kształcie tej nowelizacji, która została jednoznacznie skrytykowana przez zdecydowaną większość organizacji samorządowych, również tych, które teoretycznie są jej beneficjentami, stawia pod znakiem zapytania uczciwość motywów jej projektodawców wskazanych w uzasadnieniu jej projektu.

Ingerencja w porządek prawny powinna następować wówczas, gdy obowiązujące przepisy uznane zostaną za nierealizujące założonego przez ustawodawcę celu. W oparciu o obowiązujące – do dziś bez zmian – przepisy ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz.U. z 2005 r. nr 90, poz. 759), czyli opiniowanie projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego realizuje bez zarzutu. Wszelkie zaś problemy związane z funkcjonowaniem KWRiST i realizacją jej ustawowych zadań wynikają nie ze zbyt wąskiej reprezentacji strony samorządowej, a ze zbyt częstego korzystania przez stronę rządową z tzw. „ścieżki poselskiej” i kierowaniu de facto rządowych projektów ustaw do Sejmu z pominięciem Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Tego problemu jednak uchwalona dnia 13 lipca 2023 r. nie naprawia.

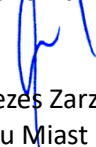
Biorąc powyższe pod uwagę strona samorządowa apeluje do Prezydenta RP o niepodpisywanie uchwalonej dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

Tadeusz Truskolaski

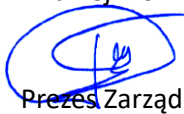
Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich

Zygmunt Frankiewicz

Prezes Zarządu
Związku Miast Polskich

Andrzej Płonka

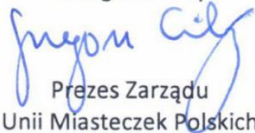
Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Krzysztof Iwaniuk

Przewodniczący Zarządu
Związku Gmin Wiejskich RP

Grzegorz Cichy

Prezes Zarządu
Unii Miasteczek Polskich

Olgierd Geblewicz

Prezes Zarządu
Związku Województw RP